

Sygn. akt VIII C 246/23 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2023 roku

Sąd Rejonowy w Kielcach VIII Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Magdalena Ziębacz

Protokolant sekretarz sądowy Monika Czech

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2023 roku w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko M. B., B. B., E. B.

o zapłatę

zasądza od pozwanych M. B., B. B., E. B. solidarnie na rzecz strony pozwanej (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 19 298,18 zł (dziewiętnaście tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt osiem złotych osiemnaście groszy) wraz z:

- umownymi odsetkami w wysokości dwuipółkrotności stopy oprocentowania kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od kwoty 19 082,70 zł (dziewiętnaście tysięcy osiemdziesiąt dwa złote 70/100 groszy) od dnia 30 sierpnia 2021 roku do dnia zapłaty;

- ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 215,48 zł (dwieście piętnaście złotych 48/100 groszy) od dnia 12 stycznia 2023 roku do dnia zapłaty

oraz kwotę 4 617,00 zł (cztery tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3 600,00 zł (trzy tysiące sześćset złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia Magdalena Ziębacz

Sygn. akt VIII C 246/23 upr.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 17 maja 2023 roku

Pozwem z dnia 12 stycznia 2023 roku powód (...) Bank (...) S.A. w W. domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych M. B., E. B., B. B. kwoty 19.298,18 zł wraz z odsetkami:

- od kwoty 19.082,70 zł w wysokości 2,5 krotności stopy oprocentowania kredytu lombardowego NBP od dnia 30 sierpnia 2021 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 215,48 zł w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty

oraz kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że strony łączyła umowa kredytu, która została wypowiedziana ze skutkiem na dzień 30 sierpnia 2021 roku. Pozwani nie uregulowali zadłużenia. Na kwotę dochodzoną pozwem składa się kapitał w wysokości 19.082,70 zł oraz odsetki umowne naliczone do dnia poprzedzającego dzień wymagalności roszczenia (k. 1-2).

W dniu 27 stycznia 2023 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Kielcach wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (k. 22).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwani zaskarżyli go w całości i wniesli o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu podnieśli, że umowa kredytu była zabezpieczona hipoteką. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położone w K. przy ul. (...) było przedmiotem egzekucji, zaś kwota 165.000 zł pochodząca z licytacji ww. lokalu została złożona do depozytu sądowego celem zaspokojenia roszczeń powoda. O wypłatę ww. środków powód nie zawniósł, dlatego też, w ocenie powodów, powództwo jako całkowicie bezzasadne powinno ulec oddaleniu (k. 35; 38; 41).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 maja 2013 roku pomiędzy Bankiem (...) S.A. we W. a M. B., B. B. i E. B. została zawarta umowa pożyczki hipotecznej nr (...).

Bank udzielił pożyczkobiorcom pożyczki w kwocie 84.000 zł na okres 120 miesięcy. Pożyczka była oprocentowana w stosunku rocznym wg zmiennej stopy oprocentowania obliczonej jako suma stawki WIBOR dla trzymiesięcznych depozytów międzybankowych i marży Banku w wysokości 3, (...) punktów procentowych oraz 1,00 punktów procentowych do czasu ustanowienia hipoteki. Na dzień zawarcia umowy stopa procentowa wynosiła 6,94%. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosiła 7,38%. Odsetki naliczane były od aktualnego stanu zadłużenia.

Zgodnie z art.3.06 pkt 1 umowy od niespłaconej w terminie raty kapitałowej bank nalicza odsetki za opóźnienie wg stawki zmiennej w wysokości 2,5-którności stopy kredytu lombardowego NBP. Odsetki za opóźnienie były naliczane od kwoty zaległej, poczynając od daty jej wymagalności do dnia poprzedzającego datę faktycznej zapłaty włącznie.

Całkowity koszt pożyczki wynosił 32.822,38 zł. (artykuł 3.08 pkt 4.1 umowy).

Pożyczkobiorcy w celu zabezpieczenia roszczeń banku ustanowili prawne zabezpieczenie w postaci hipoteki do kwoty 126.000 zł obejmującej spłatę kapitału pożyczki, odsetek, innych kwot należnych na podstawie umowy oraz związanych z umową należności ubocznych na nieruchomości – spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu położonym w K. przy ul. (...), która zgodnie z umową stanowiła podstawowe i docelowe zabezpieczenie roszczeń banku (rozdział IV, artykuł 4.01. pkt I. 1.1.).

Pożyczkobiorcy zobowiązali się m.in. do zachowania w mocy i skuteczności prawnego zabezpieczenia wierzytelności banku (artykuł 5.01 pkt 1.4 umowy).

Stosownie do artykułu 6.01 pkt I.1.3 i 2.3 umowy pożyczki, jeżeli pożyczkobiorca nie wypełni któregokolwiek ze swoich zobowiązań wynikających z umowy i zobowiązanie to nie zostanie wykonane w ciągu dziesięciu dni od otrzymania odpowiedniego zawiadomienia z banku to wówczas bank, poprzez zawiadomienie wysłane do pożyczkobiorcy może wypowiedzieć umowę z zachowaniem trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia (...) i zażądać spłaty całkowitej pożyczki wraz z odsetkami i kosztami.

Okoliczności bezsporne a nadto umowa pożyczki hipotecznej (k. 3-8), regulamin udzielania kredytów hipotecznych (k. 65)

(...) Bank (...) S.A. w W. jest następcą prawnym Bankiem (...) S.A. we W..

Okoliczności bezsporne

Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położone w K. przy ul. (...) posiadające księgę wieczystą w Sądzie Rejonowym w Kielcach pod nr (...), stanowiące zabezpieczenie kredytu, zostało zbyte w drodze licytacji komorniczej w sprawie GKM 125/19, (...) 175/19, KM 641/19 i (...) 64/20 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach J. P..

Zgodnie z planem podziału sumy uzyskanej z egzekucji – postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach J. P. z dn. 11 lutego 2021 roku w sprawie GKM 125/19, (...) 175/19, KM 641/19 i (...) 64/20 kwota 19.102,49 zł (stan zadłużenia na dzień 11.02.2021r.) przysługująca następcy Banku (...) S.A. we W. podlegała przekazaniu do depozytu na rachunek Ministra Finansów, gdzie ma oczekiwać na przedłożenie przez wierzyciela tytułu wykonawczego.

Okoliczności bezsporne a nadto postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach J. P. z dn. 11.02.2021r. w sprawie GKM 125/19, (...) 175/19, KM 641/19 i (...) 64/20 (k. 36-37),

Ostatecznym wezwaniem do zapłaty z dn. 25 marca 2021 roku powód wezwał pozwanych do natychmiastowego uregulowania zadłużenia przeterminowanego w kwocie 1.463,86 zł, wskazując jednocześnie, iż brak spłaty do 15 kwietnia 2021 roku spowoduje podjęcie dalszych kroków.

Powód pismem z dnia 13 kwietnia 2021 roku w stosunku do M. B. i E. B., zaś w stosunku do B. B. pismem z dnia 21 lipca 2021 roku dokonał wypowiedzenia umowy i wezwał pozwanych do spłaty całej wierzytelności w kwocie 19.164,75 zł w ciągu 30 dni od daty otrzymania wypowiedzenia. Wypowiedzenie zostało doręczone E. B. i M. B. w dniu 19 kwietnia 2021 roku. Zaś wypowiedzenie adresowane do B. B. zostało mu wysłane w dniu 23 lipca 2021 roku i zostało mu doręczone.

Powód skierował do pozwanych również pismo z dnia 26 września 2022 roku wzywające do zapłaty zadłużenia wynikającego z przedmiotowej pożyczki.

Okoliczności bezsporne a nadto ostateczne wezwania do zapłaty z dn. 25.03.2021r. wraz z dowodem nadania (k. 67-70), pisma wypowiadające umowę wraz z dowodami doręczenia (k. 9-13), pełnomocnictwo (k. 66), postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach J. P. z dn. 11.02.2021r. w sprawie GKM 125/19, (...) 175/19, KM 641/19 i (...) 64/20 (k. 36-37), pisma z dn. 26.09.2022r. wraz z dowodem nadania (k. 14-17)

Na dzień 30 sierpnia 2021 roku (po upływie okresu wypowiedzenia w stosunku do wszystkich pozwanych) pozwani zalegali z zapłatą na rzecz pozwanego kwoty 19.082,70 zł tytułem kapitału, 201,70 zł tytułem odsetek umownych oraz 13,78 zł tytułem odsetek karnych.

Okoliczności bezsporne a nadto zestawienie spłat (k. 72-74), wyliczenie odsetek (k. 75-79v.)

Powyższy stan faktyczny, w istocie pomiędzy stronami bezsporny, Sąd ustalił na podstawie wskazanych dowodów. W ocenie Sądu dowody te, w zakresie w jakim stanowiły podstawę poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, tworzą spójny i niebudzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to zasługujący na wiarę materiał dowodowy. Wskazać również należy, iż zgodnie z treścią art. 229 i 230 k.p.c., okoliczności bezsporne w ogóle nie wymagały wykazywania ich prawdziwości za pomocą dowodów, albowiem zostały przez strony wprost przyznane, bądź też nie zostały zaprzeczone, co zostało przez Sąd ocenione zgodnie z regułami wskazanymi w powołanych przepisach.

W tym miejscu należy podkreślić, że w toku postępowania pozwani nie zaprzeczyli żadnej okoliczności spośród okoliczności powołanych przez powoda jako podstawa faktyczna powództwa, zaś ogólnikowe kwestionowanie zasadności dochodzonego pozwem roszczenia, które znalazło wyraz w sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozbawione było jakiegokolwiek znaczenia procesowego. Obowiązkiem strony, która nie zgadza się z żądaniem pozwu, jest bowiem

wskazanie każdego faktu i dowodu powołanego przez przeciwnika, który strona kwestionuje i odniesienie się do nich. Z nałożonego na strony postępowania ciężaru przytaczania okoliczności faktycznych i dowodów na poparcie swoich twierdzeń wynika powinność każdej ze stron ustosunkowania się do twierdzeń i dowodów zaferowanych przez przeciwnika, czego jednak pozwani nie uczynili. W tym stanie rzeczy kwestionowanie dochodzonego pozwem roszczenia w sprzecznie od nakazu zapłaty uznać należy jedynie za pozór zarzutów. Istota zarzutów merytorycznych sprowadza się bowiem do twierdzenia o dokonaniu albo niedokonaniu określonej czynności prawnej lub istnieniu albo nieistnieniu okoliczności, która według normy materialnoprawnej stanowi przesłankę roszczenia lub wpływa na zasadność lub zakres (wysokość) żądania powoda. Stwierdzić należy, iż pozwani nie kwestionowali zawarcia przedmiotowej umowy, jej wypowiedzenia i wzywania ich do zapłaty całości zadłużenia. Ponadto sami pozwani wskazali, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego, które stanowiło zabezpieczenie hipoteczne przedmiotowego kredytu zostało zlicytowane podczas postępowania egzekucyjnego, a więc zaszła przesłanka uprawniająca bank do wypowiedzenia umowy i domagania się spłaty pożyczki.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w całości zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 353 § 1 k.c., zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel (art. 354 § 1 i 2 k.c.).

W niniejszej sprawie w dniu 17 maja 2013 roku pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy kredytu. Strona powodowa zobowiązała się do udzielenia pozwanym kredytu i wywiązała się z obowiązków umownych. Na pozwanych ciążył natomiast obowiązek utrzymywania zabezpieczenia kredytu w postaci hipoteki na spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...) oraz zwrotu ustalonej kwoty wraz z odsetkami w ustalonych terminach. Pozwani nie wykonali swojego obowiązku, gdyż spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego stanowiące zabezpieczenie hipoteczne kredytu zostało zbyte w trakcie trwania umowy. Nadto pozwani zalegali ze spłatą kredytu. Powyższe skutkowało wypowiedzeniem przedmiotowej umowy i powstaniem po stronie pozwanej obowiązku zwrotu całości zadłużenia z niej wynikającego. Co przy tym istotne w toku postępowania pozwani nie zakwestionowali zarówno istnienia wierzytelności powoda, jak i jej wysokości, które to okoliczności nie budziły także wątpliwości Sądu.

Podkreślić należy, że postanowienia łączącej strony umowy są jasne i nie budzą wątpliwości. Stopa procentowana odsetek została w sposób jednoznaczny wskazana

w umowie, podobnie wysokość wszelkich kosztów obciążających pozwanych. Stąd postanowienia umowy były wobec pozwanych w pełni skuteczne i wiążące. Dodać należy, że zarzut pozwanych o niezasadności roszczenia był gołosłowny i pozbawiony twierdzeń faktycznych na jego poparcie. Ponadto wskazać należy, że roszczenie powoda jest wymagalne z uwagi na fakt, iż wypowiedzenie umowy kredytowej zostało skutecznie doręczone wszystkim pozwany oraz było poprzedzone określoną w umowie procedurą wezwania do spłaty zaległości. Sprzedaż nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytu, wezwanie pozwanych do uiszczenia zaległości i złożenie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytowej były okolicznościami wynikającymi z przedłożonych do akt dokumentów. Stąd roszczenie powoda zostało udowodnione co do zasady, podobnie została wykazana jego wysokość. Powód przedłożył bowiem zestawienie spłat pozwanych i kalkulację dotyczącą wyliczenia należnych mu odsetek. Dodać należy, że powód sprecyzował dokładnie jakich odsetek i za jaki okres oraz od czego liczonych się domaga. Pozwani natomiast nie zakwestionowali tych podstaw faktycznych poprzestając jedynie na wskazaniu, że kwota ze zlicytowanej nieruchomości pozostaje w depozycie Ministra Finansów i powód powinien wystąpić z wnioskiem o jej wypłatę, nie zaś z przedmiotowym pozwem przeciwko pozwany. Z takim stanowiskiem pozwanych nie sposób się zgodzić, z niżej wskazanych względów.

Zgodnie z art. 65 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości. Hipoteka jest więc ograniczonym prawem rzeczowym, które służy zabezpieczeniu skonkretyzowanej wierzytelności. Umożliwia wierzycielowi dochodzenie zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją jest własnością. Zgodnie z art. 68 ust. 1 i 2 u.k.h., hipoteka zabezpiecza wierzytelność pieniężną, do oznaczonej sumy pieniężnej. Stosownie zaś do art. 69 u.k.h., hipoteka zabezpiecza mieszczące się w sumie hipoteki roszczenia o odsetki oraz o przyznane koszty postępowania, jak również inne roszczenia o świadczenia uboczne, jeżeli zostały wymienione w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki do księgi wieczystej.

Podstawowym uprawnieniem wierzyciela z tytułu hipoteki jest prawo dochodzenia zaspokojenia z obciążonej nieruchomości, a podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy przeciwko właścicielowi obciążonej nieruchomości, także gdy nie jest on dłużnikiem osobistym z tytułu zabezpieczonej wierzytelności. Wedle ugruntowanego stanowiska judykatury powództwo wierzyciela hipotecznego przeciwko właścicielowi obciążonej nieruchomości jest powództwem o zasądzenie świadczenia pieniężnego zarówno w przypadku, gdy jest on dłużnikiem osobistym, jak i wtedy, gdy odpowiada tylko rzeczowo. Zaspokojenie wierzyciela hipotecznego z nieruchomości następuje co do zasady według przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym (art. 75 u.k.h.). ***Obligatoryjność zaspokojenia roszczenia wierzyciela hipotecznego w oparciu o treść przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym wymusza zatem uzyskanie przez wierzyciela tytułu wykonawczego, jako taki jedynie tytuł jest podstawą każdej egzekucji (wyrok SN z dnia 25.08/2004 r. w sprawie IV CK 606/03).***

Z kolei zgodnie z art. 1000 k.p.c. z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności wygasają wszelkie prawa i skutki ujawnienia praw i roszczeń osobistych ciężące na nieruchomości. Na miejsce tych praw powstaje prawo do zaspokojenia z ceny nabycia z pierwszeństwem przewidzianym w przepisach o podziale ceny uzyskanej z egzekucji. Prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności wraz z planem podziału sumy uzyskanej z egzekucji jest tytułem do wykreślenia w księdze wieczystej wszelkich praw, które według planu podziału wygasły, na podstawie samego postanowienia o przysądzeniu własności wykreśla się też wszystkie hipoteki obciążające nieruchomość (art. 1003 k.p.c.). Natomiast jeżeli wierzytelność hipoteczna nie jest stwierdzona tytułem wykonawczym, należność przypadającą wierzycielowi hipotecznemu pozostawia się na rachunku depozytowym Ministra Finansów (art. 1036 § 2 k.p.c.).

W niniejszej sprawie w związku ze sprzedażą w toku postępowania egzekucyjnego nieruchomości - prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego (...) położonego w K. w budynku przy ul. (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Kielcach prowadzona jest księga wieczysta nr (...), na której ustanowiono hipotekę celem zabezpieczenia kredytu nr (...), powodowi przysługuje roszczenie o zaspokojenie swojej wierzytelności z kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości. Jednocześnie kwotę tę, w związku z faktem nieposiadania przez powoda tytułu wykonawczego wobec pozwanych, uzyskaną z egzekucji z przedmiotowej nieruchomości pozostawiono na rachunku depozytowym Ministra Finansów. Jak wyżej wskazano powód, nie może podjąć ww. sumy z depozytu bez tytułu wykonawczego. Jedyнным sposobem na podjęcie tej kwoty było wystąpienie z niniejszym powództwem, co powód uczynił i uzyskanie wyroku przeciwko pozwany.

Reasumując, zdaniem Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił na pozytywne zweryfikowanie okoliczności podnoszonych w pozwie. Powód wykazał źródło zobowiązania pozwanego, jego istnienie oraz wysokość, dlatego też powództwo zostało uwzględnione.

Podstawą zasądzenia odsetek od niespłaconego kapitału był przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którymi jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wysokość odsetek, to jest odsetki maksymalne za opóźnienie, wynikała zaś z umowy łączącej strony. Podstawę zasądzenia odsetek za opóźnienie od zaległych odsetek stanowił zaś przepis art. 482 § 1 k.c., zgodnie z którym od

zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwani przegrali sprawę w całości, z tego względu Sąd zasądził od niej na rzecz powoda zwrot kosztów procesu, na które złożyły się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 1.000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powoda w osobie radcy prawnego w kwocie 3.600 złotych, kwota 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa,. Sąd nie znalazł przy tym podstaw do odstąpienia od obciążenia pozwanych obowiązkiem zwrotu na rzecz powoda kosztów procesu w oparciu o przepis art. 102 k.p.c., albowiem w niniejszej sprawie nie ujawniły się jakiegokolwiek okoliczności, które uzasadniałyby jego zastosowanie.

sędzia Magdalena Ziębacz